

A alguns països àrabs hi ha lleis que castiguen les persones LGTBI. A més, en una societat de profundes arrels masclistes, els gais són estigmatitzats i sovint migren cap a altres països per viure la seva orientació sexual en llibertat. Hi ha qui diu que aquesta actitud té molt a veure amb la religió musulmana, però el cert és que l'Alcorà no diu res sobre l'homosexualitat.

HOMOSEXUALITAT I MÓN ÀRAB CONTEMPORANI

per Robert Bonet

Per trobar el primer grup en defensa dels homosexuals a Occident ens hem de remuntar a l'any 1897, quan el metge Magnus Hirschfeld, l'editor Max Spohr, el jurista Eduard Oberg i l'escriptor Franz Joseph von Bülow van fundar a Berlín el Wissenschaftlich-humanitäre Komitee (Comitè Científic Humanitari). En canvi, per descobrir les primeres reaccions socials a l'homofòbia dins el món àrab hem de remetre'ns a finals de l'any 2000, quan comencen a sorgir moviments en pro de les causes de les minories sexuals.

El problema de la invisibilització

Tal és el cas de l'associació algeriana Abu Nuwas, el nom de la qual ret homenatge a un poeta del segle VIII que, segons la mateixa entitat, «va ser un dels grans poetes del seu temps, i homosexual». L'associació pretén utilitzar les fonts de la literatura àrab homoeròtica i les conegudes relacions «sodomites» dels seus escriptors per reivindicar precisament el reconeixement i la visibilitat homosexual. Perquè el principal problema del col·lectiu LGTBI en el món àrab d'avui és la seva invisibilització. En un grup social que sofreix contínuament la vulneració dels seus drets —a molts països àrabs l'homosexualitat és penada per llei—, i el masclisme pressiona, la sensació d'ofec i ocultació és permanent.

Tot i això, molts exegetes musulmans parlen de l'acceptació de l'homosexualitat al llarg de la història, i no és fins a l'època del colonialisme i el desenvolupament dels moviments islamistes i puritans com el wahhabisme, que l'homosexualitat passa a ser abominable i punible. Paradoxalment, durant les primeres dècades del segle XX, el Magreb va ser un «paradís» per a molts gais occidentals que fugien d'una Europa puritana a la recerca de la llibertat sexual que es vivia en terres de l'islam. Al Marroc, l'homosexualitat no fou considerada delictiva fins al 1972 i va ser per culpa de la influència saudita. A Indonèsia, per exemple, el país amb més creients islàmics de tot el món, l'homosexualitat mai no ha estat prohibida, i allà el corrent més estès és el sunnita.

Opinions encara minoritàries

Així mateix, l'acceptació de l'homosexualitat està àmpliament documentada, en diferents èpoques, territoris i segles. Certs musulmans lliberals com, per exemple, els membres de la Fundació Al-Fatiha accepten l'homosexualitat, la consideren un fet natural i veuen la condemna religiosa com una cosa obsoleta en una societat moderna. Per la seva part, l'escriptora lesbiana Irshad Manji ha expressat que la convivència entre l'homosexualitat i l'islam no hauria de presentar problemes. Però aquestes encara

són opinions minoritàries. Pel que fa a les persones transsexuals, en el xiisme, pensadors com l'ayatol·là Khomeini han argumentat a favor de la legalització de les operacions de canvi de sexe si un home es sent dona, ja que l'Alcorà no en diu res, i a països com l'Iran aquest tipus d'intervencions són legals.

L'homofòbia com a arma política

Podria ser la realitat LGTBI un mer objecte de la lluita global d'interessos? Els casos mediàtics sobre persones homosexuals al Líban, Egipte o als territoris de l'Estat Islàmic mostren més una persecució a les idees i els estils de vida considerats occidentals que no pas contra l'orientació sexual, ja que molts països islàmics solen vincular l'homosexualitat amb el capitalisme i Occident. Però, per altra banda, també hi ha molt d'interès pel costat occidental a desprestigiar el món islàmic i la cultura àrab estenent la idea que, en no respectar els drets LGTBI, són integristes i cal estrènyer-los en les relacions polítiques i comercials.

Sigui com sigui, cal recordar que en algun lloc no molt llunyà algú encara s'ha d'amagar per seguir tenint vida, i costa imaginar un déu homòfob quan totes les creences religioses proclamen l'amor a tots els éssers humans. ■

La primera associació gai islàmica a Catalunya

A Barcelona, l'any 2012 va néixer la primera associació gai islàmica de Catalunya, l'Associació de Musulmans Homosexuals (AMHO), però el seu fundador, Abdel Jahlil Zam Zam, va haver d'amagar-se durant anys a causa de les amenaces de mort que va rebre, i no va reaparèixer fins al passat 2019. L'Abdel ha explicat a COLORS DEL TERRITORI que té la voluntat de reunificar els musulmans homosexuals per treballar, entre tots, el missatge que l'Alcorà no castiga l'homosexualitat i que la discriminació que pateixen actualment es deu al fet que els líders musulmans interpreten malament un *hadit* ('narració') de Mahoma i envien missatges erronis i homòfobs als seus fidels. Zam Zam, que avui ja està jubilat i viu a Andalusia, intenta transmetre un missatge de respecte i tolerància: «Tots hem estat creats per Al·là. Si renegues de ser qui ets, estàs cometent un error i, com que Al·là és perfecte en la seva creació, no pots deixar de ser el que ets». Creu que és irònic que al Marroc existeixin bars, discoteques i saunes per al públic homosexual i que alhora la llei penalitzi l'homosexualitat amb la presó i es facin batudes de tant en tant en aquests locals. Diu que és per «nivellar les tensions» i perquè «les aigües tornin a la tranquil·litat» en el que sembla ser una acció per calmar la societat islàmica més homòfoba.